

Didem Işıklı'dan Bakış

Didem Işıklı İlk ve Ortaokulu Dergisi

8 Mart Özel Sayısı

Benal Nevzat **ARIMAN**
İlk Kadın Yazar, Şair, Siyasetçi

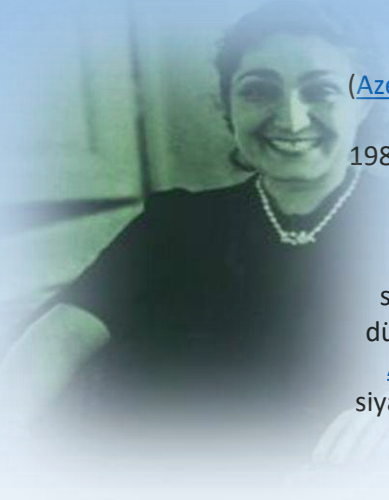
Safiye **ALİ**
İlk Kadın Tıp
Doktoru

Gül Esin **AYDIN**
İlk Kadın Muhtar

Peyman Türkan **AKYOL**
İlk Kadın Akademisyen

Süreyya **AĞAOĞLU**
İlk Kadın Avukat

Süreyya Ağaoğlu
([Azerice](#): Sürəyya Ağaoğlu; d. 1903, [Şuşa](#), ö. 29 Aralık 1989, [İstanbul](#)), [Azerbaycanlı Türk](#) avukat ve yazar. [Türkiye](#)'nin ilk kadın avukatı ve kadın hakları savunucularındandır. Ünlü düşünür ve siyasetçi [Ahmet Ağaoğlu](#)'nun kızı, yazar ve siyasetçi [Samet Ağaoğlu](#)'nun kızkardeşidir.

Benal Zübeyde Arıman
(1903, [İzmir](#) – 19 Temmuz 1990, [İstanbul](#)), [Türk](#) yazar, şair, siyasetçi. [V.](#), [VI.](#), [VII.](#) ve [VIII.](#) dönem TBMM İzmir milletvekilidir. [Kadınların Türkiye genel seçimlerinde seçme ve seçilme hakkını](#) elde ettiği [1935 genel seçimlerinde](#) siyasete girerek Türkiye'nin ilk kadın milletvekilleri arasında yer almıştır. Yayımlanmış piyes ve şiirleri bulunur.

Peyman Türkân Akyol

(12 Ekim 1928, [İstanbul](#) - 7 Eylül 2017, [Ankara](#)), [Türk tıp](#)

[doktoru](#), [akademisyen](#), [siyasetçi](#), Türkiye'nin ilk kadın bakanı ve [Ankara Üniversitesi](#) rektörü. Türkân Akyol, akademik ve siyasi görevleri dışında birçok dernek ve kurumda sosyal faaliyetlerde bulundu. Bunlardan en önemlileri Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) (İngilizce: World Health Organization (WHO)) Avrupa Bölgesi şeref üyeliği ve dört sene yaptığı Sosyalist Enternasyonal Kadın Kolu Başkan Yardımcılığıdır. Bursa'da 16 Ocak 1995 tarihinde Sağlık Bakanlığı'na bağlı olarak açılan göğüs hastalıkları hastanesine eski sağlık bakanına atfen "Türkân Akyol Göğüs Hastalıkları Hastanesi" adı verilmiştir. 7 Eylül 2017'de tedavi gördüğü Hacettepe Üniversitesi hastanesinde 88 yaşında iken hayatını kaybetti.

Safiye Ali

(2 Şubat 1894, [İstanbul](#) 5.07.1952, [Dortmund](#)), [Türk](#) doktor. [Türkiye Cumhuriyeti](#)'nin ilk kadın tıp doktoru ve tıp eğitimi veren ilk kadındır. Anne çocuk sağlığı üzerine çalışmalar yapan Safiye Ali'nin adı Süt Damlası Bakımevleri ile anılır. Mesleki çalışmalarının yanı sıra İstanbul'da başlayan [feminist](#) harekete katılarak Türk kadınının seçilme hakkı için mücadele etmiştir.

Gül Esin Aydın

([Gül](#)[kız](#) [Ürbül](#)) (1901, [Çine](#), [Aydın](#) - 18 Aralık 1996, [Nazilli](#), [Aydın](#)), [Türkiye Cumhuriyeti](#)'nin ilk kadın [muhtarı](#). Gül Hanımın muhtar seçilmesinde, kasaba halkı tarafından sevilmesi, saygı görmesi ve aynı zamanda henüz erkeklerin bile doğru dürüst okuma yazma bilmediği bir dönemde okuryazar olması önemli bir etken olmuştur.

Derginin Sahibi Yazı İşleri Müdürü
Bülent AKAN Okul Müdürü

Eser İnceleme ve Seçme

Nalan DEMİRCİ
Çiğdem ÇERDİK ÜRKMEZ
Pınar GÜRTEKİN
Oylum KARAK
Ayçin KIZIL
Ayşe BALABAN

Yayın Yönetmeni Grafik Tasarım
Figen ASİL

Fotoğraf Muhabiri
Okul Öğretmenleri

Kapak Tasarım
Figen ASİL, Y.Pınar GÜRTEKİN
Çiğdem AÇIKGÖZ

*"Daha emin ve daha doğru olarak
yürüyeceğimiz bir yol vardır:
Büyük Türk kadınına çalışmamıza
ortak kılmaktır."*

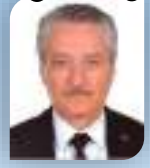
Mustafa Kemal ATATÜRK

Bu dergi "Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Sosyal Etkinlikler **MADDE 12 – (1) (Değişik:RG-1/9/2018-30522) Eğitim kurumlarında, Türk millî eğitiminin genel ve özel amaçlarına uygun, sosyal etkinlik çalışmalarını tanıtıcı nitelikte, belirli gün ve haftalara yönelik faaliyetlere katılımında bulunmuş olan öğrencilerin performanslarını veya ürünlerini içeren duyuru, dergi, gazete, duvar gazetesi, broşür, afiş, yıllık ve benzeri yayınlar çıkarılabilir ve kurumun resmî internet sayfasında yayımlanabilir.**" kapsamında e dergi olarak hazırlanmıştır.

Dergimiz digital olarak yayınlanmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı Didem Işıklı İlk ve Ortaokul' u Dergisi Para ile Satılmaz. Seçici kurul dergide gerekli gördüğü değişiklikleri yapma hakkına sahiptir. Yayınlanan resim ve yazıların sorumluluğu yazı ve resimleri teslim eden öğretmenlere aittir

KONU	İÇİNDEKİLER	SAYFA
❖	8 Mart ve Kadın Bülent AKAN	1
❖	Türk Dili Matematikselidir Senem KÜSEN	2-3
❖	Kadını Anlamak Yasemin Pınar GÜRTEKİN	4
❖	Bilim ve Kadın Ayşegül TOKER	5-6
❖	Ada LOVELACE Hakkında Çiğdem AÇIKGÖZ	7
❖	Mor Cepkenin Öyküsü Zehra YANGIN	8
❖	Kadın Sporcular Sena KARAMAN 8-B	9-10
❖	Röportaj Merve ÖZKAN 7-A	11
❖	İnceleme Çalığışu Ayşe BALABAN 8-B	12
❖	Ege Can ÇİÇEK Dünyamızın Kahramanları	13
❖	Şiirler Canım Annem Huzur KURAL 4-A M.Şura ERÖZGÜN 4-A	13
❖	Türk Kadınının Demokrasideki Yeri Sare DENEMECİ 7-A	14
❖	İnsanlığın Mayası Kadın Belkıs UZUNHAN	15
❖	Buket UZUNER Hakkında Nalan DEMİRCİ	16
❖	İnci ÖZDİL Hakkında Oylum KARAK	17
❖	8 Mart Öğrenci Resimleri Resim Sergimizden	18-23

8 MART ve KADIN

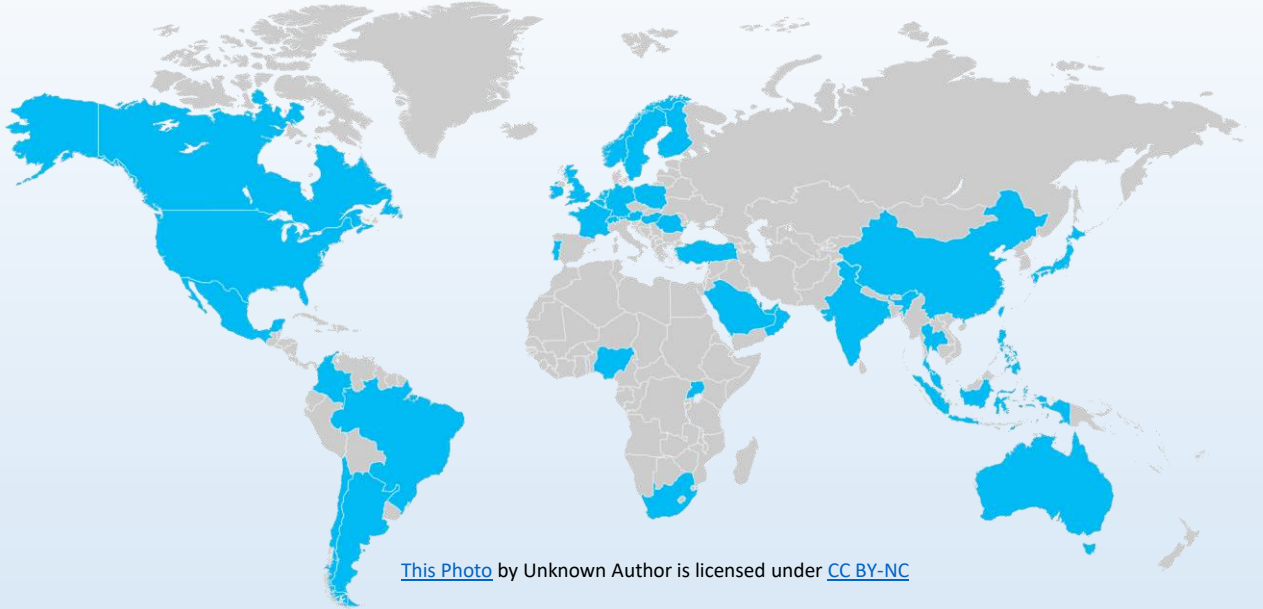

Bülent AKAN

Geçmiş 1800'lü yıllara dayanan Dünya Kadınlar Günü, her yıl ülkemizde 8 Mart tarihinde kutlanır. Kadınların sosyal, ekonomik ve siyasi açıdan erkeklerle eşit olduğu mücadelesini vurgulama amacı taşıyan bu özel gün, emeğinin hakkını arayan kadınlara hitap eder. Kadınlar için özel ve anlamlı olan 8 Mart, Dünya Emekçi Kadınlar Günü olarak da anılır.

8 Mart 1857 tarihinde Amerika'nın New York kentinde tekstil sektöründe çalışan yüzlerce kadın, düşük ücretlerini, uzun çalışma saatlerini ve insanlık dışı çalışma koşullarını protesto etmek için grevler yapmıştır. Bu grevler sırasında çıkan yangında işçilerin fabrika önünde kurulan barikatlardan kaçamaması sonucunda çoğu kadın 129 işçi hayatını kaybetmiştir.

Dünya Kadınlar Günü, ülkemiz için de kadın haklarının kazanılması, iyileştirilmesi için konunun gündeme gelmesi açısından önemli bir gündür. Türkiye'deki kadın hareketlerinin tarihi de Cumhuriyet öncesine kadar uzanmaktadır. Dünyada eşit haklar isteyen kadınların mücadelelerinden etkilenen ülkemizdeki kadınlar eğitim, çalışma ve oy hakkı için seslerini yüzyıldan daha uzun bir süredir duyurmaya çalışmışlardır. Cumhuriyetimizin kurulmasıyla birlikte, "kadınların eşit haklara sahip olması gerektiği" gibi aydınlık bir düşünceyle dünyanın birçok ülkesinden önce, kadınlara sosyal ve siyasal (seçme ve seçilme gibi) haklar verilmiştir.

[This Photo](#) by Unknown Author is licensed under [CC BY-NC](#)

Bu olaya bağlı olarak Birleşmiş Milletler, 8 Mart tarihini 1977 yılında resmen "Dünya Kadınlar Günü" olarak ilan etmiştir.

Günümüzde Dünya Kadınlar Günü, kadınlar açısından daha farklı anlamlar taşımaktadır. Artık 8 Mart, kadın hakları açısından bugünlere nasıl geldiğinin hatırlanmasını sağlayan özel bir gündür. Dünya genelinde kadın hakları alanında son yıllarda olumlu gelişmeler sağlansa bile kadınlar açısından birçok sorun hâlâ çözülebilirliği değildir.

Dünyadaki en yoksul insanların büyük bir çoğunluğu hâlâ kadınlardır. Dünyadaki eğitim almamış insanların büyük çoğunluğu yine kadınlardır.

Ancak bu haklar, çoğunlukla yasal düzeyde kalmış ve sosyal alanda aynı hızla ilerleme sağlanamamıştır. Ülkemiz, kadınların okuma-yazma oranı, eğitim düzeyi, çalışma yaşamına ve siyasi yaşama aktif katılımı ve kadın sağlığı konusundaki göstergeler açısından değerlendirildiğinde, gösterilen tüm çabalara ve ilerlemelere rağmen hâlâ olması gerekenden çok uzaktır...

TÜRK DİLİ MATEMATİKSELDİR...

Senem KÜSEN

Dil, yapısında matematik barındırır. Doğal olarak herhangi bir dili konuşabilen herkes aynı zamanda birer matematikçidir. Türkçe matematiksel yapısı güçlü bir dildir. Bu tezimizi birçok örnekle açıklayabiliriz. Örneğin Türkçede konuşulanların paranteze alınmasıyla matematikte “ortak paranteze alma” bize Türkçenin matematik ile ilişkisini göstermektedir. Yine Türkçe dil bilgisinde sayı sıfatları ve nicelik zarflarını bulurken de Türkçede matematiksel bir düşüncenin varlığını hissederiz.

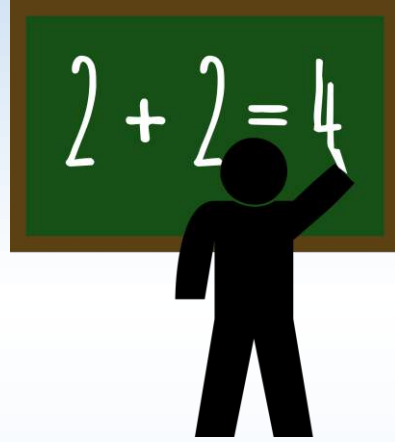
DİL	MATEMATİK
HARF: Dilde yazmak için harfler kullanılır.	RAKAM: Matematikte yazmak için rakamlar kullanılır.
a,b,c,ç,d,e,f,g,ğ.....	0,1,2,3,4,5,6,7,8,9

Elbette matematik yapmaya sayılarla başlarız. Oysa matematik, sayılar dışında birçok konuyu da incelemektedir. Örneğin küme kavramını çok erken yaşlardan itibaren öğrenmeye başlarız.

Türkçede sözcüklerin kümelenmesi ile matematikteki kümelerin de birbiriyle bağlantısını görmemiz mümkündür.

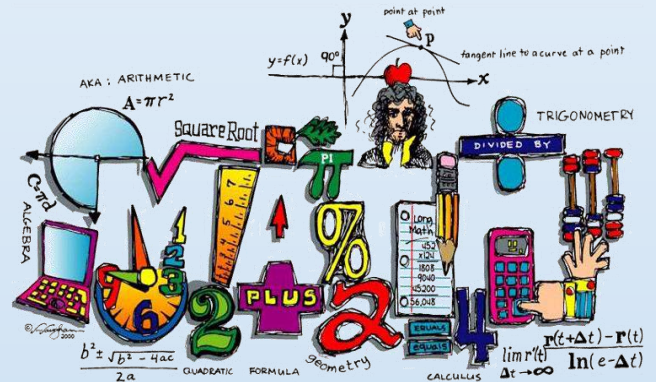
Türkçede yine önemli bir konu olan cümlelerin öğeleri ile cümleyi özne, yüklem, nesne ve tümleçlere ayırırız. Özne ve yüklem cümlelerin temel öğeleri olurken diğerleri de yardımcı öğeler olmaktadır. Matematikte de buna benzer şekilde sayılar, kümeler kategorize edilir, bilinenler bir tarafa, bilinmeyenler bir tarafa atılarak, ardından denklemler kurularak sorular çözülür.

Gizli özne ile bilinmeyen olarak “x” adını verdiğimiz sembol aslında aynı mantık ile karşımıza çıkmaktadır.

[This Photo](#) by Unknown Author is licensed under CC BY-NC-

Matematikteki rakamlar yardımıyla nasıl sayılar üretilebiliyorsa, benzer şekilde alfabenin harfleriyle de sözcükler üretilir. İlkinde üretilen sayılar, belirlenen kurallara uygun elde edildiği gibi, sözcüklerin üretilmesinde kullanılan kurallara da dilin grameri denir. Demek ki üretme mantığı tamamen aynıdır. Ayrıntılara girildiğinde, nasıl ki sayılar tek, çift sayı, asal sayı, doğal ya da cebirsel sayı gibi belirli sınıflar içinde toplanıyorsa, sözcükler de yine ad, fiil, sıfat, edat gibi sınıflara ait olarak üretilirler. Nasıl ki tam sayılara ekler yapılarak ondalıklı ya da kesirli sayılar elde ediyorsa, sözcüklere de takılar ekleyerek onlardan yapısal farkı olan yeni sözcükler türetiliyor. Farklı tabanlara göre oluşan sayı sistemleri birbirine dönüşüm yapılabiliyor; tıpkı farklı diller arasında yaptığımız çeviri gibi ...

DİL	MATEMATİK
CÜMLE: Dilde kelimeler bir araya gelerek cümleleri oluşturur.	İŞLEM: Matematikte sayılar biraraya gelerek işlemler oluşturur.
Oku da baban gibi eşşek olma	623 47 670

TÜRK DİLİ MATEMATİKSELDİR...

"Anadili Türkçe olan bir kişinin kısa cümlelerle düşündüğü, konuşma anında ise bu kısa cümleleri çeşitli yollarla birbirine bağlayarak karmaşık yapılar kurduğu görüşündeyim. Bu "cümle bağlama eğilimi" bazı konuşanlar da zayıf, bazılarında ise adeta bir hastalık derecesinde güçlü olabilir. Bu son durumda ortaya çıkan dilsel yapılar, insan zihninin üstün olanaklarını en güzel şekilde yansıtıyor. Farklı dil gruplarına ait birçok dili incelediğim halde şimdiye kadar hiçbir dilde beni Türkçedeki karmaşık cümle yapıları kadar büyüleyen bir yapıya rastlamadığımı söyleyebilirim. Biraz duygusal olmama izin verirseniz, bazen kendime "keşke Chomsky de gençliğinde Türkçe öğrenmiş olsaydı..." diyorum. Eminim o zaman çağdaş dilbilim İngilizceye göre değil, Türkçeye göre şekillenmiş olurdu."

Senem KÜSEN
Matematik Öğretmeni

DİL	MATEMATİK
KELİME: Dilde bir yada birkaç harfin biraraya gelmesiyle kelimeler oluşur.	SAYI: Matematikte bir yada birkaç rakamın biraraya gelmesiyle sayılar oluşur.
O, ben, sen, akıl.....	190, 131, 12, 7, 45....

DİL	MATEMATİK
NOKTALAMA İŞARETLERİ: Dilde cümlelerin anlamlı olması için noktalama işaretleri kullanılır. ., ; ? ! -	İŞLEM İŞARETLERİ: Matematikte işlemlerin anlam kazanması için işlem işaretleri kullanılır. + , - , X , = , / , < , > ,
Oku da baban gibi, eşşek olma!	623+47=670

Bilim insanı Oktay Sinanoğlu... "Türk dilinin yapısı matematik. Dünya üzerinde böyle bir dil daha yok. Türkçe, matematik gibi bir dil. Bunu ben değil, Alman dilbilimciler söylüyor. Sanki birtakım matematikçiler oturmuşlar, şöyle matematiksel yapısı olan, kuralı düzgün bir dil icat edelim diyerek Türkçeyi bulmuşlar. Halbuki bu dil en az 10 bin senelik. Şimdi iddia ediyorum ki, eğer Türkçe bilim yapar, yanımıza da bilgisayar teknolojisinin inanılmaz imkanlarını alırsak, matematik gibi olan bu dille harikalar yaratırız" (Ortadoğu, 08.01.1995).

Öyle anlaşılıyor ki her ikisinde de oluşum yasası aynıdır. Buradan karşılıklı olarak şu sonuca ulaşılabilir : Matematik bir dildir ve dilin de Matematiksel bir yapısı vardır.

$$\begin{array}{c}
 2 > -3 \\
 0.999... = 1 \\
 \pi \approx 3.14 \\
 \sqrt{2} \\
 5(2+2) \\
 101_2 = 5_{10}
 \end{array}
 \begin{array}{c}
 + \\
 - \\
 \times \\
 \div \\
 5^2 \\
 (1-2)+3
 \end{array}$$

KAYNAKLAR:

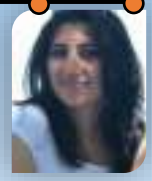
<https://www.yeniadana.net/kose-yazilari/turkce-matematik-gibi-bir-dil-www.matematikkafe.com>
http://yavuzaksoy.com/index.php?option=com_content&view=article&id=199:mat
<https://www.matematikevreni.com.tr/dilin-kemigi-yok-ama-matematigi-var>

Ünlü İngiliz bilgini Max Müller, Dilbilim kitabında şöyle diyor... "Bir Türkçe grameri okumak bile gerçek bir zevktir. Kiplerdeki hünerli tarz, bütün çekimlerde hâkim olan kıyasılık, şekillerde baştan başa görülen bir saydamlık, dilde pırıldayan insan zekasının bu harika kudretini duyanları hayrete düşürmekten geri kalmaz... Bu öyle bir gramerdir ki, bir billur kovan içinde bal peteklerinin oluşunu nasıl seyredebilirsek, onda da düşüncenin iç oluşlarını öylece seyredebiliriz. Türk dilini incelerken insan zekasının dilde başardığı büyük mucizeyi görürüz."

"Milletimiz güçlü bir millet olmaya azmetmiştir. Bunun gereklerinden biri de kadınlarımızın her konuda yükselmelerini sağlamaktır.«

Mustafa Kemal ATATÜRK

KADINI ANLAMAK

Y. Pınar GÜRTEKİN

Kadın Ve erkek beyni arasında fark var mıdır, varsa bunlar nelerdir?

Her iki cinsiyetin beynini birbirinden ayıracak yapısal yada fonksiyonel farklılıklar bulunmakta mıdır?

Kadın ve erkeğin biyolojik ve sosyolojik farklılıkları nelerdir?

Günümüzde toplumsal roller, düşünme becerileri, sosyal kimlik ve beyin yapısı bağlamında, kadın ve erkek farklılıkları tartışmaları giderek hız kazanmakta, kavramlar tam anlaşılmadığında ise bilgi kirliliği ortaya çıkmaktadır. Kadın ve erkeğin geçmişten gelen genlerini bilmek, toplumun kültürel öğretilerini anlamak, sağ beyin ile sol beyin farklılıklarının kadın ve erkeği bir nevi tamamlayıcı rolünü bilerek birlikte olma ve iletişimi sağlamak gibi birçok konu rol kalıplarının anlaşılmasında önem arz etmektedir.(TARHAN,2022)

Dışarıdan baktığınızda kadın ve erkek arasında birçok anatomik ve fizyolojik fark olduğunu görürsünüz. Her iki cinsiyetin dış görünüşlerindeki bu farklılıklar beyin yapısı için de geçerlidir. Son 10-15 yıldır yapılan araştırmalar beynimizin de kendine ait bir cinsiyeti olduğunu ortaya koymaktadır ve bu cinsiyet biyolojik cinsiyetten bağımsızdır. Genel olarak erkeklerin çoğu erkek beynine, kadınların çoğu dişi beynine sahip olmakla birlikte bunun tam tersi olduğu durumlarda söz konusudur. Beynin cinsiyeti ile ilgili yapılan incelemelerde kadın ve erkek beyni arasında öğrenme , hafıza, empati gibi bilişsel işlevlerin farklı oldukları net bir şekilde görülmüştür. Mesela kadın beyinlerinin işitme ve muhakeme ile ilgili bölgeleri erkek beynine göre daha fazla gelişmiş durumdadır. Oldukça iyi bir işitme sistemine sahip olduğundan karşısındaki kişinin ses tonundaki en ufak değişiklikleri bile algılayabilme yeteneğine sahiptirler. Yine yapılan bir çok araştırmanın sonuçlarına göre normal insanlar temelde üç tip renk algılıyor olmasına rağmen kadınların %15'inde onlara daha fazla renk reseptörü kazandıran genetik bir mutasyon söz konusudur.

Kadını kadın, erkeği erkek yapan özelliklerin bir kısmı genler, bir kısmı da sosyal öğrenme ile kazanılır. Cinsiyet kimliğini oluşturan özelliklerin büyük çoğunluğu genetikdir. Kızların dişilik özellikleri diyebileceğimiz; sıcak kanlı olma, duyguların baskın olması, fare, böcek ve yılan gibi hayvanlardan korkma davranışları kalıtım sebebiyledir. (TARHAN,2018) Erkek çocuklarında görülen dik başlılık, kolay yola gelmeme, heyecanlarına ket vurma gibi özellikler de yine genlerinden kaynaklıdır. Yapılan incelemeler çocukların oyunlarına da yansıyan bu farklılıkların biyolojik yapıyla ilgili olduğunu göstermektedir.

Kadının psikolojik ihtiyaçları, onun özgürleşmesiyle beraber daha da belirginleşir. Çağımızın kadını, bir taraftan özgür olma, diğer taraftan korunma ve sevilme ihtiyacı hisseder. Kadının sevilme ihtiyacı erkeğe göre daha fazladır. Bu yüzdendir ki, kadının özgürleştiği ama mutlu olmadığı görülebilir.

Günümüzde kadının kendini ifade edebilmek için erkek egemenliğe ihtiyaç duymaması, bilginin üstün olmasına bağlıdır. Önümüzdeki yıllarda bilgi ile birlikte duygunun önemi daha iyi anlaşılacak ve bu da kadına sosyal statüde farklı başarılar sağlayacaktır.

Kadını kadın, erkeği erkek yapan özelliklerin bir kısmı Biyolojik bir özellik olarak herhangi bir kültürel olguda, erkeğin olaya ilk yaklaşımı mantıki olurken kadının bakış tarzını duyguları belirler. Erkek, beynine duygusallığı ve estetiği, kadına da mantık ve muhakeme ile ilgili veriler eklemelidir ki beynin his ve mantık dengesi sağlansın. Mantık ve duygu konusunda kadın ve erkeğin potansiyel yetenek ve çabayla birbirini tamamlaması gerekir. Buna karşın başarılı oldukları zeka alanları kadında dil ve sosyal zekayken erkekte sayısal zekadır.(GARDNER,1993)

Kaynakça:

- Sakarya Üniversitesi Kadın Araştırma Dergisi 1 (1), (2022), 1-18
- Kadın Beyni Erkek Beyni, DR. Serkan KARAIŞMAİLOĞLU
- Kadın Psikolojisi, Nevzat TARHAN
- Kadın Psikolojisini Anlamak, Robert A. Johnson

BİLİM ve KADIN

Ayşegül TOKER

Olguların sistematik gözlemlenmesiyle teoriler ışığında açıklanmasına bilim denir. Bilimsel çalışmalar deneysel metotla yapılır. Bu çalışmaları yapan bireylere bilim insanı denir.

Geçmişten beri, bilim genellikle erkeklerin egemen olduğu bir alan olarak bilinir. Bilimle ilgili kitaplarda hep erkek bilim insanların isimlerini görürüz: Einstein, Newton, Edison vs. Kadınların bilimsel çalışmaları genelde erkek meslektaşlarınınkine göre daha az tanınırlığa sahiptirler. Bu durumun temel sebeplerinden biri, bilim kadınlarıyla ilgili insanların aklındaki, cinsiyetçi, kalıp düşüncelerdir (örneğin: "kadınlar bilimsel konularda yetersizdir").

Oysa ki çeşitli disiplinlerden, bilime önemli katkılarda bulunmuş kayda değer sayıda kadın bilim insanı vardır. Aynı zamanda, isimleri sınırları aşmış kadın bilim insanları, büyük buluşlar gerçekleştirmişlerdir.

Çoğumuz Marie Curie'nin adını duymuşuzdur! Ama Marie Curie'nin bilime katkılarını hatırlıyor muyuz? Polonyalı bilim insanı, kadınların Avrupa üniversitelerinde henüz yaygın ve örgün bir eğitim olmadığı yıllarda, 1900'lerin başında, fizik laboratuvarının başkanı oldu. Sorbonne'da eğitim gördü ve radyoaktivite alanında yaptığı çalışmalar ile 1903'te Nobel Ödülü'ne layık görüldü. Marie Curie 1903 yılından sonra 1911'de de Kimya dalında yaptığı çalışmalar ile de Nobel ödülüne layık görüldü. Bu ödülü iki kez alan tek kadındır.

Tarihin en tanınmış bilim kadınları arasında yer alan fizikçi ve kimyacı Marie Curie, günümüzdeki nükleer bilimin temelini oluşturan kişi olarak tanınıyor. Curie'nin çalışmaları, radyolojiden, kanser tedavilerinde kullanılan radyoterapiye kadar çok sayıda alanın temelini oluşturuyor.

Nobel Ödülü alan ilk kadın ve iki ayrı dalda Nobel Ödülü alan ilk kişi olan Marie Curie, günümüzde hala buluşlarıyla insanların hayatını kurtarıyor. Curie, her ne kadar uzun süre boyunca maruz kaldığı radyasyon nedeniyle hayatını kaybetse de, hayatta olduğu sürece taşıdığı merak ve cesaret ile bu alanlarda çalışmak isteyen kadınlara örnek oluyor.

Kadınların eğitim konusunda hak arama mücadeleleri uzun yıllar devam etmiştir. 21. Yüzyılın başında kadınlar erkeklerle eşit koşullarda eğitim almaya ve bilime katkı sunmaya başlamışlardır.

Son yıllarda toplumdaki çeşitli ön yargıların azalmasıyla birlikte dünyada ve ülkemizde bilim kadınlarına duyulan saygı arttı. Yazılı ve görsel medyada bilim kadınlarının başarıları ön plana çıkmaya başladı. Bu sayede bilim kadınlarının isimlerini daha sık duyuyoruz. Bunun yanında, kadın-erkek eşitliğinin artmasıyla, kadınların eğitim ve iş hayatında hak ettikleri konuma gelmeye başlamasıyla birlikte, bilim kadınları tarafından yapılan bilimsel çalışmalarda ciddi bir artış gözlemlendi.

Ülkemizde Cumhuriyet'in ilan edilmesi ile Türk kadınları, aralarında en gelişmiş ülkelerin de bulunduğu pek çok ülkenin kadınlarından önce yasal haklarını elde etmişlerdir. Zira, büyük önder Atatürk'ün Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşu sırasında kadınlara verdiği önem ve TBMM'de kadın haklarının yasalarla güvence altına alınması konusunda gösterdiği çaba ve özveri kamuoyu tarafından takdir görmüştür. Atatürk bilimsel çalışmalarda kadınların da var olması gerektiğini şu cümleleriyle ifade etmiştir: *Milletimiz güçlü bir millet olmaya azmetmiştir. Bunun gereklerinden biri de kadınlarımızın her konuda yükselmelerini sağlamaktır. Bundan dolayı kadınlarımız ilim ve fen sahibi olacaklar ve erkeklerin geçtikleri bütün öğretim basamaklarından geçeceklerdir.

Ülkemizde bilime katkı sunmuş, sayısız bilim kadını var. Yaptıkları araştırma ve keşiflerle adını tarihe yazdırmış, sonraki kuşaktan bilim kadınlarına yol gösterici olmuş bazı bilim kadınlarını inceleyelim:

Marie Curie

BİLİM ve KADIN

Ayşegül TOKER

Safiye Ali (1891-1952): Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk kadın tıp doktoru ve tıp eğitimcisidir.

Müfide Küley (1899-1995): İlk Kadın Klinik Profesörü, İstanbul Tıp Fakültesi İç Hastalıkları Kliniği Gastroenteroloji Bölümü kurucusudur.

Kâmile Şevki Mutlu (1906-1987): Türkiye'nin ilk kadın patoloğu olarak 1945'te Ankara Üniversitesine bağlı olarak kurulan Tıp Fakültesinde, Histoloji ve Embriyoloji Kürsüsünü ve Enstitüsünü kurmuştur.

F. Perihan
ÇAMBEL

N. Gözde
DURMUŞ

Özlem
TÜRECİ

Ayhan Okçuoğlu Çavdar (1930-2019): Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesini bitirdikten sonra, aynı üniversitede Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kürsüsünde ihtisas yapmıştır.

Fatma Perihan Çambel (1909-1987): 1947 yılında Türk Kanser Araştırma ve Savaş Kurumunun kuruluşuna öncülük etmiştir.

Naşide Gözde Durmuş (1985): Kanser erken teşhisi üzerine yaptığı çalışmalar ile adını duyurmuştur MIT tarafından "tıpta çığır açan lider" olarak tanımlanmıştır.

Özlem Türeci (1967): Koronavirüs aşısını geliştiren BionTech'i eşi Uğur Şahin ile birlikte kurmuştur. Dünyanın sayılı kanser araştırmalarını yönetmektedir.

Burcu Özsoy (1976): Antarktikaya giden ilk Türk kadın bilim insanıdır. Araştırmaları Mars konulu uzay çalışmalarına da ışık tutmaktadır.

Engin Arık (1948-2007): Avrupa Nükleer Araştırma Merkezi CERN'de Türk bilim insanlarının da çalışması için bir ekip yönetmiştir. Türkiye'nin toryum elementi açısından zengin olduğunu savunmuştur, bu elementin nükleer santrallerde kullanılması için çalışmıştır.

KAYNAK: <https://tr.wikipedia.org/wiki/Anasayfa>

Dilhan Eryurt (1926-2012): 1973 yılında ODTÜ Fizik Bölümü bünyesinde Astrofizik Anabilim Dalı'nı kurmuştur.

Fatma Şenel Boydağ (1947-2007): Türk Hızlandırıcı Merkezi Teknik Tasarımı ve Test Laboratuvarları Proje Ekibinde yer almıştır.

Asuman Baytop (1920-2015): Farmakognozi alanında akademik derece alan ilk Türk kadınıdır. Türkiye florasının keşfedilmesinde önemli rol oynamış ilk Türk kadın botanikçilerindendir.

Feryal Özel (1975-): Tarihin ilk kara delik fotoğrafını çeken ekipte yer almıştır. NASA Astrofizik Komitesi Başkanı olarak görev yapmaktadır.

Engin
ARIK

Asuman
BAYTOP

Burcu
ÖZSOY

Canan
DAĞDEVİREN

Dilhan
ERYURT

Müfide
KÜLEY

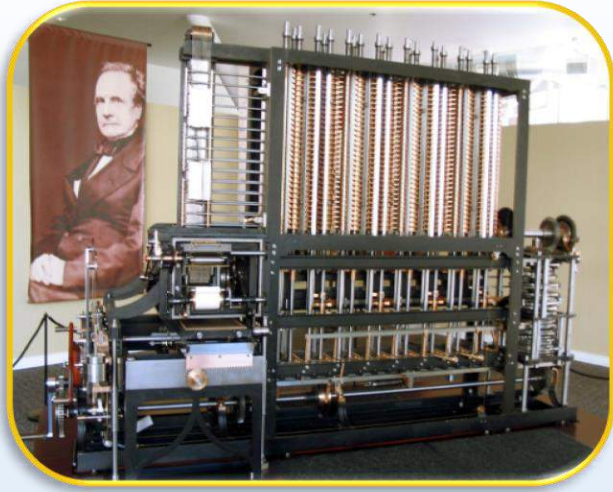
Canan Dağdeviren (1985): Türk fizik mühendisi Canan Dağdeviren, 2007 yılında Hacettepe Üniversitesi Fizik Mühendisliği bölümünde lisans eğitimini tamamlamıştır. Lisans eğitimini tamamladıktan sonra, Dağdeviren 2009 yılında Sabancı Üniversitesi Malzeme Bilimi ve Mühendisliği programında yüksek lisans derecesi aldı; University of Illinois'da (ABD) Malzeme Bilimi ve Mühendisliği Bölümü'nde 2014 yılında doktora derecesine sahip oldu. Dağdeviren, Harvard Üniversitesi Genç Akademi üyeliği bulunan ilk Türk bilim insanıdır. Giyilebilir teknoloji, esnek elektronik cihazlar ve yeni nesil devreler üzerine MIT Media Lab'da araştırmacı olarak görev yapan Dağdeviren, cilt kanserini tespit edebilen giyilebilir kalp çipini icat etti. Ayrıca, Dağdeviren 10 saniyede cilt kanserini teşhis eden dövme benzeri bir sensör geliştirdi.

BİYOGRAFİ

ADA LOVELACE

Kadın, dokunduğu her şeyi güzelleştiren varlık! Zekasıyla, ruhuyla, yaratıcılığıyla yaptığı her işte devrimler yaratır kadın! Tıpkı Ada Lovelace gibi...Günümüzde genelde erkek işi gibi görülen bilgisayar programcılığının ilk kahramanlarındandır.

Bilgisayar programcılığı denildiği zaman veya teknolojik alanda bir icat duyduğumuz zaman genelde erkek isimleriyle karşılaşmışızdır. Aslında meslekleri tanımlarken kadın işi veya erkek işi olarak tanımlamak, mesleklere cinsiyet kavramı yüklemek oldukça yanlıştır. Malesef meslek seçiminde birçok engel karşımıza çıkar. Ailenin sosyo-ekonomik düzeyi, aile baskısı, kalıplaşmış yargılar, özgüvensizlik, toplum baskısı, iş olanakları gibi nedenlerden dolayı kadınlar belirli mesleklerde çoğunluk olarak seçimlerini gerçekleştirebilmektedirler. Aslında kadınlar desteklendikleri zaman birçok alanda oldukça başarılı olmuşlardır.

This Photo by Unknown Author is licensed under [CC BY-SA-NC](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/)

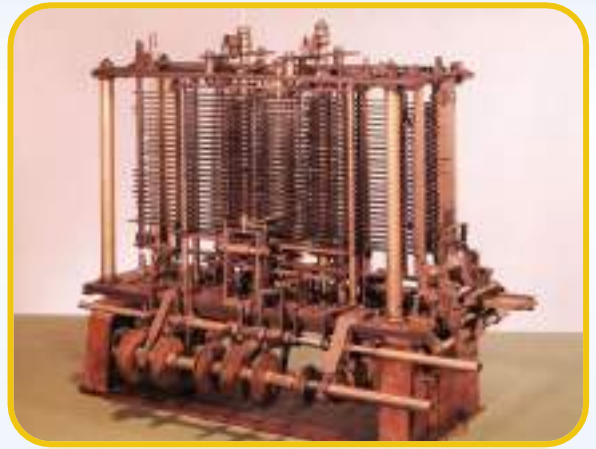
Günümüzde de Ada Lovelace'ın bilgisayar programcılığı üzerindeki çalışmalarının etkilerini görebiliyoruz.1998 yılından beri İngiliz Bilgisayar Topluluğu onun adında bir madalya ödülü vermektedir. Buna ek olarak 2008'de bilgisayar bilimindeki kadın öğrencilerin artması ve teşvik edilmesi amacıyla Lovelace adında her yıl düzenlenen bir yarışma başlatılmıştır.

Kıscak ömründe kendini bilime adayan hayatı zorluklarla geçmesine rağmen mücadeleden vazgeçmeyen, tüm dünyaya ışık olan, başarılarını tarihe kazıyan ve tüm kadınlara örnek olan Ada Lovelace' e büyük bir teşekkür borçluyuz.

Çiğdem AÇIKGÖZ
Bilşm.Tek.Öğretmeni

İlk bilgisayar programcımız düşünülenin aksine erkek değil kadındır. Ada Lovelace gelecek bilgisayar programcılarına ilham kaynağı olan en önemli kadın mucitler arasındadır. Kıscak ömründe çok önemli çalışmalar yaparak bilgisayar programcılığının temelini atılmasına katkı sağlamıştır.

This Photo by Unknown Author is licensed under CC BY-

Matematiğe olan düşkünlüğünü annesinden alan Ada Lovelace bunun yanı sıra gök bilim, Latince ve müzik eğitimi de almıştır. Ağır hastalıklarla geçen hayatında bile matematiğe olan ilgisini hiç kaybetmemiştir. Ada Lovelace'ın hayatı, pozitif bilimlerde oldukça ünlü olan matematik profesörü Charles Babbage ile tanışmasıyla değişmiştir. Birlikte "Analitik Motorlar" üzerine çalışmalar yapmışlardır. Ada Lovelace bir makine tarafından yapılması tasarlanan notları ilk bilgisayar algoritması olarak yazmıştır. Matematiğe olan olağanüstü ilgisi ve yeteneği nedeniyle "Sayıların Büyücüsü" lakabıyla anılmıştır.

ANLATACAKLARIMIZ VAR

MOR CEPKENİN ÖYKÜSÜ

Zehra YANGIN

1800'lü yıllarda Muğla Antalya ve Toros bölgelerinde yaşayan yörük kadınları evlenirken çeyizlerine önce mor cepken koyarlardı. Bu cepken yörük kadınının haklarını koruyan, birey olarak varlığını gösteren bir geleneğin sembolüdür.

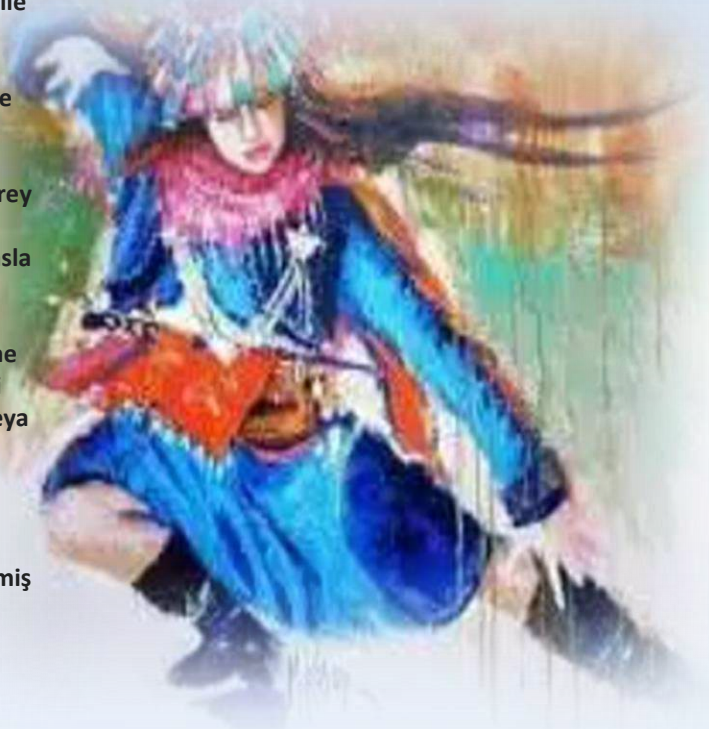
Yörük kültüründe başlık parası yok. Yörük kadını gönlünü verdiği, sevdiği er kişi ile evleniyor. "Evlilik malda, davarda değil; sevdadadır" diye bir atasözleri bile var.

Yörük kızları, çeyiz sandıklarına herşeyden önce kenarları sarı işlemeli, yelek biçimindeki mor cepkeni de koyuyorlar. Mor cepken bir kıyafetin çok ötesinde bir anlam taşıyor...

Mor cepken, yörük kadınına verilmiş bir hak; hatta birey olmasının, "Ben Varım" ifadesinin sembolleşmiş hali oluyor. Öte yandan, mor cepken Yörük erkeği için ise asla karşılaşmak istemeyeceği, kelimenin tam anlamıyla korkunç bir kabustur... Mor Cepken, evlilikte yeri ve zamanı geldiğinde darda kalan Yörük kadınının erkeğine karşı kullandığı boşanma özgürlüğünün simgesidir. Evli olan yörük kadını kocasından dolayı şiddete uğrarsa veya ihanetle karşılaşarsa mor cepkenini giyiyor.

Köy Meydanı'nda cepkeniyle oturuyor. Mor cepken giyildiğinde akan sular duruyor, herkes işini gücünü bırakıyor. Köy ahalişi kadının etrafında bir koruma kalkanı oluşturuyor. Göçebe yörüklüğünün kadına verdiği bu hakka, özgürlüğe bakıp; hayran olmamak mümkün değil.....

Kıscası mor renk kötü muamelenin, kadına şiddetin, aldatılmanın verdiği mutsuzluğun renk bulmuş halidir. "Mor Çatı Sığınma Vakfı" adı da buradan gelmektedir.

Mor cepken giyen kadının etrafında görünmez bir kalkan oluşurken; kadının mor cepkeni giymesine neden olan eş tam anlamıyla sosyal açıdan dışlanıyor. Sokağa çıksa selamını alacak kimseyi bulamıyor. acından ölse ilgileyecek bir kulu çevresinde göremiyor.

Dışlanmış, yapayalnız bir insana dönüşüyor mor cepkenli kadının kocası... Tek bir çaresi var. Ne yapıp edip, karısının gönlünü alacak. Mor cepkeni çıkartmaya eşini ikna edecek. Çaba göstermezse ömür boyu dul kalacak. Hiçbir yörük, şaşı kızını dahi adama yar etmeyecektir.

Mor cepken, Yörük kadınının hakkını koruyan binlerce yıllık bir töredir. Kadına değer verme yanında güç ve kutsallık veren bu geleneğe şapka çıkarmamak mümkün değil....

Kadını birey olarak gören, ihtiyaç halinde kullanılmaya hazır bir zırh!... Yaptırım gücü oldukça yüksek, toplumsal bir tepki olduğu konusunda hemfikir miyiz?

Son söz olarak, gökyüzünün yarısını, kadınların taşıdığını unutmayalım.

"Yeryüzünde gördüğümüz her şey, kadının eseridir."
Mustafa Kemal Atatürk

ÖĞRENCİLERİMİZİN KALEMİNDEN

İŞTE CUMHURİYETİN 100. YILINI GURUR YILINA DÖNÜŞTÜREN KADIN SPORCULAR...

Sena KARAMAN
8/B Sınıfı

Bu sayıda sizlerle başarılı kadın sporcularımızı paylaşıyorum..

Ülke olarak istikrarla yüzümüzü en çok güldürenin ve bizi gururlandıranın A Milli Kadın Voleybol Takımımız olduğunu söylesek abartmış olmayız. Finale kadar yenilgisiz gelen Filenin Sultanları Avrupa Şampiyonası Finali'nde Sırbistan'ı mağlup ederek yine altın madalyanın sahibi oldu. Takım sporları içerisinde Türkiye'nin ilk Avrupa şampiyonluğu olarak tarihe geçti .Avrupa Şampiyonası'nın hemen ardından Milli Takımımız 2024 Paris Yaz Olimpiyatları için ö elemeye maçlarını oynadı. Gruptaki 6. maçını Japonya'ya karşı 3-1 kazanarak Paris biletini almaya hak kazanan millilerimiz 7. maçını da kazanarak olimpiyatlara tüm maçlarını kazanarak giden tek takım oldu.

Şahika Ercümen, Türkiye serbest dalış tarihindeki başarılarıyla adından söz ettirmeye devam ediyor. Ayrıca Şahika Ercümen, Cumhuriyetin 100. yılında yeni bir rekora daha imza attı. Deprem bölgesinde farkındalık oluşturulması için "Hatay'a nefes ol" sloganıyla organize edilen rekor denemesinde Şahika Ercümen, Yayladağı ilçesi Karamağara Koyu açıklarında paletsiz değişken ağırlık kategorisinde Sırp asıllı Lena Balta'nın elinde bulundurduğu 105 metre dünya rekorunu 106 metrelik performansıya geliştirdi.

Resim Hürriyet Gazetesi
Alntı

2022'de İngiltere ve Fransa arasındaki Manş Denizi'ni 16 saat 28 dakikada geçerek Manş'ı yüzerek aşan en genç Türk olan Aysu Türkoğlu bu başarısının hemen ardından yeni hedefini de açıklamıştı: Kuzey Kanalı! Cumhuriyetin 100. yılına geldiğimizde; Ağustos ayında ise Türkoğlu, yaklaşık 40 kilometrelik Kuzey Kanalı'nı 11 saat 48 dakika 19 saniyede yüzerek geçmeyi başaran ilk Türk kadın ve en genç Türk sporcu oldu. Yeni hedefini açıklayan Türkoğlu, bu kez Oceans Seven olarak bilinen 7 zorlu kanalı 5 yıl içerisinde yüzerek Guinness Rekorlar Kitabı'na adını yazdırmayı hedefliyor.

Anadolu Ajansı Alntı

Sırbistan'da düzenlenen 2023 Dünya Güreş Şampiyonası'nda milli sporcumuz Buse Tosun Çavuşoğlu, kadınlar 68 kiloda altın madalyanın sahibi oldu. Müsabakayı tuşla kazanan milli güreşçi, kariyerindeki ilk dünya şampiyonluğunu elde etti. Buse, dünya şampiyonalarında daha önce 2 bronz madalya almıştı.

TRT Haber Alntı

Dünya Şampiyonu olan Buse Tosun Çavuşoğlu, maçın hemen ardından verdiği röportajda 2024 Yaz Olimpiyatları'nda da hedefin altın madalya olduğunu açıkladı... 21.06.2023-2.07.2023 tarihleri arasında Polonya'nın Kraków ve Małopolska kentlerinde düzenlenen 2023 Avrupa Oyunları'nda Türkiye'yi 103'ü kadın olmak üzere toplamda 193 milli sporcu temsil etti. Tekvandodan boksa, okçuluktan atletizme dek her alanda sporcularımız başarılarıyla hepimizi gururlandırdı. İşte cumhuriyetin 100. yılında ülkesine madalya armağan eden kadın sporcularımız:

ÖĞRENCİLERİMİZİN KALEMİNDEN

İŞTE CUMHURİYETİN 100. YILINI GURUR YILINA
DÖNÜŞTÜREN KADIN SPORCULAR...

"Ey kahraman Türk kadını,
sen yerde sürünmeye değil,
omuzlar üzerinde göklere
yükselmeye layıksın."

Mustafa Kemal ATATÜRK

Kaynak Wikipedia

Milli Atlet Tuğba Danışmaz, Mart ayında düzenlenen Avrupa Salon Atletizm Şampiyonası kadınlar üç adım atlama finalinde ilk denemesinde 14.31 metrelik atlayışıyla Türkiye rekoru da kırarak Avrupa Şampiyonu oldu. Tuğba Danışmaz altın madalyasını boynuna taktıktan sonra Anadolu Ajansı'na verdiği röportajında, "Bu işe başlamadan önce eski bir üç adım atlama sporcusu olan Ayşegül Baklacı idolümdü. Nasıl 'ben de onun gibi biri olacağım' dediysem, aynısını bugün beni izleyen kız çocuklarının düşünmesini istiyorum" demişti.

Sena KARAMAN
8/B Sınıfı

Wikipedia Alıntı

Meraklıları Dilek Koçak'ın başarı hikayesinin başlangıç günlerini hatırlayacaktır... Beş yıl önce Karayazı ilçesindeki Üzengili köyünde hayvan otlatırken beden eğitimi öğretmeni tarafından keşfedilen ve Fenerbahçe'ye transfer olan 18 yaşındaki milli atlet Dilek Koçak, geçtiğimiz yıl mayıs ayında Mersin'de 800 metrede 2.06.95'lik derecesiyle kadınlar 18 yaş altı Türkiye rekorunu kırmış, ardından da iki hafta sonra Bursa'daki Olimpik Deneme Yarışması'nda 2.04.35'lik derecesiyle rekorunu geliştirmişti. Bu yıl İsrail'de düzenlenen 20 Yaş Altı Avrupa Atletizm Şampiyonası'nda 800 metrede Avrupa üçüncüsü ve 1500 metrede 4.16.86'lık derecesiyle Avrupa şampiyonu oldu. Dilek Koçak şimdi de gözünü 2024 Paris Olimpiyatlarına dikmiş durumda... Koçak, Faruk Küçük' e verdiği röportajda "2024 Paris Olimpiyat Oyunları için kota alıp madalya kazanacağıma inanıyorum" diyor...

29 yaşında başladığı buz patenine ismini altın harflerle yazdıran ve "Altın Kuğu" olarak anılan Naz Arıcı, bu yıl Almanya'daki Uluslararası Yetişkinler Artistik Buz Pateni Şampiyonası'nda 5. kez dünya şampiyonu oldu. Spor için "geç" denilebilen bir yaşta buz patenine başlamasına rağmen bugüne dek başarılarıyla ilham veren Artistik Buz Pateni Milli Sporcusu Naz Arıcı, son şampiyonluğunu ise Türk kadınlarına armağan etti..

Türkiye Atletizm Federasyonu Alıntı

Antalya Ekspres Alıntı

BİR RÖPORTAJIMIZ VAR

SEVAL BOLAT, Limanreis Mahallesi Muhtarı

Bu sayımızdaki konuğumuz Seval BOLAT.. Liman Reis Mahallesi Muhtarı. Merak ettiğim soruları soracağım. Biliyorum ki benim gibi merak eden başka arkadaşlarım da var. Biraz da heyecanlıyım. İlk defa bir röportaj yapacağım. Muhtarımız ile görüşmeden önce soruları hazırladım.

Sayın Muhtarım muhtar olmaya karar vermek zor oldu mu? Bir başka deyişle neden muhtar olmak istediniz? Seval Bolat.

Açıkçası muhtar olmadan önce sivil toplum örgütlerinde çalışıyordum. Mahallemizin sorunları ile ilgileniyor, aynı zamanda da bir çok çalışma yapıyordum. Gel zaman git zaman mahallede yaşayan sakinler muhtar olmam konusunda ısrarcı oldular. Ben de zaten yaptığım iş olduğunu düşündüm ve muhtar olmak istedim. Seçildim.

Seval Hanım ne kadar zamandır bu işi yapıyorsunuz?

Bir dönem yani 4,5 yıldır Limanreis Mahallesi Muhtarım.

İşinizde ne gibi zorluklarla karşılaşıyorsunuz?

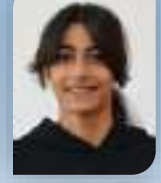
Sorunları tespit ediyorum. Ardından kurum ve kuruluşlarla ortak yapılması gereken işlerde projeyi hazırlıyor ve başvuruları yapıyorum. Bazen iş ve işlemlerin yürütülmesinde farklı fikirde olan kurum ve kuruluşları, kişileri ikna etmekte zorlanıyorum. Mahallenin problemleri zamanında hızlıca çözülmediği durumlarda üzülüyorum yoruluyorum. Tabi ki asla vazgeçmiyorum. Sorunları çözünceye kadar mücadeleme devam ediyorum.

"Kadınlarımız için asıl mücadele alanı, asıl zafer kazanılması gereken alan, biçim ve kılıkta başarıdan çok; ışıkla, bilgi ve kültürle, gerçek faziletle süslenip donanmaktır.«

Mustafa Kemal ATATÜRK

Kaynak NTV

Merve Özkan
7/A Sınıfı

Mahallenizin hangi problemleri olduğunu düşünüyorsunuz?

Bir aile hekimliği olsaydı iyi olurdu. Aynı zamanda insanların sosyalleşebileceği, zaman geçirebileceğimiz cafe, lokanta vb. alanların da olmasını istiyorum.

Mahallenize neler kazandırdınız?

Limanreis Mahallesine, İbrahim Armağan Parkı, Toprak Dede Parkı, taş döşeme çalışmaları ve mahallenin tadilatını ve temizliğini yaptırdım.

Bu işi yaparken başınızdan garip olaylar geçiyor mu?

Evet geçmez mi hiç.. Gülüyor... İnsanın olduğu yerlerde her şey olur... Mesela bazı günler

-insanlar bana martılardan rahatsız olduğunu söylüyor,

-bazı insanlar ağustos böceğinden rahatsız oluyor.

-Bir gün vatandaş evindeki fareyi yakalamamı istedi. Üstelik erkekti. Farelerden korkuyordu herhalde...

Muhtarlık yapma işini başka insanlara da tavsiye eder misiniz?

İletişimi iyi, duyarlı, sabırlı ve ikna edici çalışkan idealist insanların çok iyi bir muhtar olacağını düşünüyorum.

Röportaj için çok teşekkür ederiz.

Ben teşekkür ederim.

İNCELEME

ÇALIKUŞU REŞAT NURİ GÜNTEKİN

Reşat Nuri Güntekin tarafından kaleme alınan Çalığışu ilk kez 1923 yılında kitap olarak basılmıştır. Ardından 1937 yılında düzenleme getirilerek tekrar basımı yapılmıştır.

[This Photo](#) by Unknown Author is licensed under [CC BY-SA-NC](#)

Çalığışu, İstanbullu Feride'nin nişanlısı tarafından ihanete uğramasını ve kendisini öğretmenlik mesleğine vererek Anadolu'yu karış karış gezmesini konu edinir. Çalığışu'nda öne çıkan temalar ise kıskançlık, gurur, ihanet, aşk olarak sayılabilir. Çalığışu, esasında bir aşk romanı olsa da yazıldığı dönemin toplumsal ve siyasi özelliklerini de yansıtan bir eserdir.

KAHRAMANLAR

Feride : Romanın ana kahramanıdır. Anne ve babasını erken yaşta kaybetmiş, Fransız mektebinde okumuş, Anadolu'da öğretmenlik yapan İstanbul terbiyesi almış güzel genç bir kızdır. O kadar güzeldir ki Anadolu'da gittiği yerlerde ya "Gülbeşeker" diye çağrılacak ya da hiç makyaj yapmadığı halde "aşırı boyanmakla" suçlanacaktır. İçli, iradeli ve kültürlüdür. Feride birçok kişinin cesaret edemeyeceği işlerde yapardı teneffüslerde okullarındaki ağaca tırmanır ve daldan dala atlardı. İşte bunu gören muallim ona "Bu kız insan değil çalığışu" diye bağırması ve o günden sonra Feride'nin adı Çalığışu olarak kalmıştır.

Kâmran: Feride'nin kuzeni ayrıca nişanlısıdır. Çok kibar ve yakışıklı bir İstanbul beyefendisidir. Feride'yi aldatarak Anadolu'ya kaçmasına sebep olur.

Ayşe BALABAN
8-B Sınıfı

ÖZET

Feride, İstanbullu bir subayın kızıdır. Genç yaşta annesini kaybetmiştir. Yatılı bir Fransız okulunda okur. Çalığışu ise Feride'nin arkadaşlarının taktığı bir isimdir. Feride, teyzesinin oğlu Kamran'a aşık olur. Kamran ve Feride nişanlanırlar.

Düğün hazırlıkları yapan Feride, Kamran'ın Avrupa'da bir kız arkadaşı olduğunu ve ona evlilik sözü verdiğini öğrenir. Büyük bir hayal kırıklığı yaşayan Feride, Anadolu'ya giderek öğretmenlik yapmaya başlar.

Feride, Anadolu'nun çeşitli yerlerinde öğretmenlik yapan idealist bir kadındır. Fakat Feride'nin güzelliği dillere destan olur ve başına olmadık işler açar. Öğretmenliğe başladığı ilk gün bir günlük tutmaya başlayan Feride, başından geçen ilginç olayları günlüğünde anlatır. Okuyucu da Feride'nin yaşadığı duyguları ve maceraları bu günlük vasıtasıyla öğrenecektir.

Romanda kadınların var olması çabasından bürokrasiye, toplumsal yaşama birçok farklı konu ele alınır. Çalığışu romanı, kitabın baş kahramanı Feride'nin günlüğü şeklinde kaleme alınmıştır. Feride, günlüğüne yeni yazılar yazdıka gençlik ve çocukluk yıllarına döner ve okuyucuyu da beraberinde götürür.

Besime : Feride'nin teyzesi, Kâmran'ın annesidir.

Ayşe : Feride'nin Tekirdağ'da yaşayan teyzesi, Müjgan'ın annesidir.

Müjgan : Feride'nin en değer verdiği kuzenidir.

Munise : Tüm kızların adının Zehra veya Ayşe olduğu bu köyde, adı farklı olan tek kız çocuğudur. Feride onu evlat edinir ve Munise, Feride'ye annelik için çok genç olduğunu düşünür ve bu yüzden ona abla anlamına gelen "Aba" der. Kitabın sonrasında bir hastalığa yakalanır ve doktorlar ona çare bulamadığı için ölür.

Hayrullah : Feride'nin Anadolu'da tanıştığı iri yarı, temiz kalpli doktordur. Feride'ye sahip çıkmak için onunla kâğıt üzerinde evlenir.

Seyfettin : Feride'nin eniştesi, Kâmran'ın babası.

ÖĞRENCİLERİMİZİN KALEMİNDEN

Huzur KURAL
4-A Sınıfı

CANIM ANNEM

Annemdir benim,
Uykumda bekleyen,
Asla gece gündüz demeden,
Hasta olunca beni iyileştiren,
Canım Annemdir benim.

Annem bir melek gibi,
Düştüğümde kaldırır beni,
Yemek yapar doyurur beni,
Asla aç bırakmaz beni.

Annemden bir şey istesem,
Anında yapar isteğimi,
Benimle oyun oynayan,
Canım annem.

Ege Can ÇİÇEK
3-A Sınıfı

DÜNYAMIZIN KAHRAMANLARI

Merhaba ben Ege Can, dokuz yaşındayım ve bugün sizlere kadınlar hakkında çok bilgilerim olmasa da sizlerle bildiklerimi paylaşmak istiyorum.

Kadınlar hayatımızdaki en büyük kahramanlardır. Evimizde annelerimiz, büyükannelerimiz, ablalarımız, kız kardeşlerimiz, okulda öğretmenlerimiz olabilirler. Kadınlar kalpleriyle bizi severler ve her zaman yanımızda olurlar. Kadınların önemi sadece ailemizle sınırlı değil. Dünyamızdaki pek çok şey kadınların çabaları sayesinde vardır. Doktorlar, öğretmenler, bilim insanları ve daha bir çok meslek kadınların başarıları ile doludur. Onlar hayal gücümüzü ve dünyamızı büyütürler.

CANIM ANNEM

Annem benim canım annem,
Doğruları öğreten,
Üzerime titreyen,
Annem benim canım annem,
Küçükken ninni söyleyen,
Ayağında sallayıp uyu diyen,
Annem benim canım annem,
Yavrum diye seven,
Kıymet bilen,
Üzüldüğümde teselli eden,
Kalpten seven,
Annem benim canım annem,
Çok doğrudur özü sözü,
Ben gülmeyince gülmez yüzü,
Candan seven,
Annem benim canım annem,
Açar bana kanadını,
Melek koydum ben adını,
Annem benim canım annem,

M.Şura ERÖZGÜN
4-A Sınıfı

Çizim Egecan ÇİÇEK

Kadınlar güçlü, sevgi dolu varlıklardır. Bizi yetiştiren annelerimiz güçlü, sevgi dolu kadınların hayatımızdaki ilk temsilcileridir. Anneler terliğiyle de meşhurdur, onlarla ters düşmeye gelmez, unutmayalım anne terliği nöbette....Onlar olmadan dünyamız eksik kalırdı.

ÖĞRENCİLERİMİZİN KALEMİNDEN

TÜRK KADININ DEMOKRASİDEKİ YERİ

Ülkemizde, kadınlara seçme ve seçilme hakkı birçok Avrupa ülkesinden önce verilmiştir. 3 Nisan 1930'da belediyelere, 26 Ekim 1933'te köy ihtiyar heyeti ve başkanlık seçimlerinde 5 Aralık 1934'te ise TBMM 'de kadınlarımıza seçme ve seçilme hakkı tanınmıştır.

Sare DENEMEÇİ
7-A Sınıfı

TÜRK KADININ DEMOKRASİDEKİ YERİ

Nüfusun yarısını oluşturan kadınlarımız, ülkemizin karar alma mekanizmalarında, mecliste eşit sayıda yer almalıdır. Ne var ki seçme ve seçilme hakkını 90 yıl önce alan kadınlarımız hala mecliste bırakın çoğunluğu, eşit sayıda bile olamamıştır. Olması gereken 5 Aralık 1934'te yakılan bu meşaleyi bir adım öne götürmek ve ilerletmek değil midir?

Kadınlara verilen ulusal ve siyasi bu hakların çok büyük bir değeri vardır. Yaşamın bütün zorluklarını paylaşan kadın siyasal anlamda da erkeklerle beraber, omuz omuza, baş başa yürüyüp, ona verilen bu hakkın sorumluluğunu yerine getirecektir.

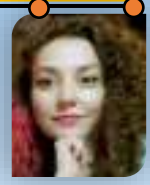
This Photo by Unknown Author is licensed under [CC BY-SA](#)

Mustafa Kemal Atatürk 1925'te Kastamonu'da yaptığı bir konuşmada toplumu kaldırmak istiyorsak en etkili yolun Türk kadınına çalışmalara ortak etmek, bilimsel, toplumsal ve ekonomik hayatta, erkeğin ortağı yapmak olduğunu dile getirmiştir. O tarihte yapılan bu konuşma ile kadın erkek eşitliği ilkesini ortaya koyan Atatürk, kadının siyasal yaşama aktif olarak katılmasını sağlamıştır. Çünkü O, ülkemizin ilerlemesi için bunun gerekli olduğunu biliyordu.

**5 Aralık
1934'te
TBMM 'de
kadınlarımıza
seçme ve
seçilme hakkı
tanınmıştır.**

This Photo by Unknown Author is licensed under [CC BY-SA](#)

İNSANLIĞIN MAYASI KADIN

Belkis UZUNHAN

Bir kavram olarak kadın.. Kadınca bakış açısı, kadın eli, kadın kimliği.. Düşünce boyutunda kadın nedir? Dünya düzeni kadınların omuzları üzerinde nasıl yükselmiştir? Gelin bu sorular üzerine birlikte beyin fırtınası yapalım.

Medeniyetin doğuşundan, modern insanlık tarihinin başlangıç noktasına kadının tüm engellere rağmen yaratıcı gücü sayesinde varoluşa birebir yön veren en kuvvetli el olarak damga vurduğu yadsınamaz bir gerçektir.

Kadınca bakış açısı savaştır, çözüm üretir barıştırır. Dağıtmaz, derler toplar. Aş olur , barınak olur, yeri gelir kaplan kesilir inandığı değerlerin yılmaz bekçisi olur!

Değerli okurlar siz siz olun; cinsiyetin çok ötesinde dönüştürücü, geliştirici, büyütücü bir kavram olan kadınca düşünüşü hayatınızın merkezine koyun.

Çağlar boyu toplumlar erkek hegemonyasındaymiş gibi gözükse de teorik bilginin ötesinde kadınlık, tüm pratiği ile karşımıza dikilir. Siyasetten , sanata; bilimden , aklımıza gelebilecek tarihe yön veren tüm dinamiklerde kadınlar, doğurganlık özellikleriyle her alana nüfuz etmeyi başarmıştır.

Erkekler ağırlıklı olarak sahnede olmuş, kadınlar ise yönetmen koltuğunda asıl işi yapmıştır. Elbette bizim baktığımız pencereden "insan" ı bir bütün olarak görürüz. İnsani erdemler pusulamızdır. İnsan olabilen, insani duruşu da en güzel şekilde bünyesinde damıtıp bu kavrama katkı sunan özel bir kimliktir kadınlık! Bilinç düzeyi yüksek her erkek bilir ki kendini yetiştiren kadının mayasındandır özü.

BİYOGRAFİ

BUKET UZUNER

Roman yazarı, hikâyecisi ve gezi yazarı. Çevre bilimci, Feminist, hayvan ve çevre hakları savunucusu. Hacettepe Üniversitesi, (Norveç) Bergen Üniversitesi, (ABD) Michigan Üniversitesi'nde biyoloji ve çevre bilim eğitimi aldı. (Finlandiya) Tampere Teknik Üniversitesi ve O.D.T.Ü'de araştırmacı olarak çalıştı, ders anlattı.

İklim değişikliği- çevre sorunlarını ele aldığı ve Türk Mitolojisi'nden fantastik öğeler kullandığı 'TABİAT DÖRTLEMESİ' romanları "Su", "Toprak", "Hava" ve "Ateş" yayınlanmaya devam etmektedir. Yazar, ilk Osmanlı feminist kadınlarından "Zeynep Hanım" kitabına önsöz hazırlamıştır. Kuzey Sahra Afrika'sı, Kuzey Amerika, Avrupa'da uzun tren yolculukları yapan Buket Uzuner 2017'de ilk çocuk kitabını yayımlamıştır.

Nalan DEMİRCİ
Türkçe Öğretmeni

Romanları on dile çevrilen Buket Uzuner 1996 yılında (ABD) Iowa Üniversitesi' nin (IWP) "onur üyesi" olmuş, 2004 yılında da ODTÜ Senatosu tarafında takdir belgesiyle onurlandırılmıştır. Yazar, 2016 yılında Ankara Üniversitesi ve Ankara Öykü Günleri Derneği'nce verilen "Öykü Onur Ödülü"nü almıştır. Buket Uzuner, Türkiye Cumhuriyeti'nin 75. Kuruluş yılında Türkiye üniversiteleri, basını, meslek kuruluşları ve 81 ilin valiliklerinden oluşturulan jürinin oylarıyla Cumhuriyetin 75 Başarılı Kadını'ndan biri olarak seçilmiştir.

ESERLERİ

İki Yeşil Susamuru,
Anneleri, Babaları,
Sevgilileri ve Diğerleri
(1991),
Şiirin Kızkardeşi
Öykü(2003)
Balık İzlerinin Sesi (1993
Yunus Nadi Roman Ödülü) ,

[This Photo](#) by Unknown
Author is licensed under
[CC BY-SA-NC](#)

Benim Adım Mayıs (1986),
Bir Siyah Saçlı Kadının Gezi Notları (1989),
Ayın En Çıplak Günü (1988),
Şehir Romantizminin Günlüğü (1998),
Güneş Yiyen Çingene (1989),
New York Seyir Defteri (2000)
Karayel Hüzünü (1993),

Gümüş Yaz, Gümüş Kız (2002)
Selin ve Cem'le Yolculuklar
(2004)

Kumral Ada~Mavi Tuna (1998 İ.Ü.İ Fakültesi Ödülü) (1997),
Beyaz Bulut- Gelibolu (2001)
İstanbulullular (2007)
Uyumsuz Defne Kaman'ın Maceraları/SU (2012)
Uyumsuz Defne Kaman'ın Maceraları/TOPRAK (2015)
Uyumsuz Defne Kaman'ın Maceraları/HAVA (2018)

[This Photo](#) by Unknown Author is licensed under [CC BY-SA-NC](#)

Kumral Ada~Mavi Tuna
(1998 İ.Ü.İ Fakültesi
Ödülü) (1997),
Beyaz Bulut- Gelibolu
(2001),
İstanbulullular (2007)
Uyumsuz Defne Kaman'ın
Maceraları/SU (2012)
Uyumsuz Defne Kaman'ın
Maceraları/TOPRAK (2015)
Uyumsuz Defne Kaman'ın
Maceraları/HAVA Şairler
Şehri (1994),

BİYOĞRAFI

İNCI ÖZDİL

Oylum KARAK

Dünya kadınlar günü bu sayımızda, müzik hayatımın başlangıcında en önemli rolü oynayan Dr.Recai Özdil hocamdan ve onun kızı olan ülkemizin ilk kadın orkestra Şefi İnci Özdil den bahsetmek istiyorum. Müzik öğretmeni olmak istediğimi söylediğim zaman annem beni Müzik öğretmeni Şadiye öğretmenimin yönlendirmesiyle Recai Özdil Müzik Okuluna götürdü. Bu okul Recai hocamın kurduğu sayısız müzisyen ve müzik öğretmeni yetiştirmiş mandolin eğitimi verilen solfej derslerinin olduğu, orkestra çalışmalarının yapıldığı sıcak, samimi çok güzel bir okuldu.Tarih öğretmeni olan Turgut amcamın gençliğinde çaldığı mandolini bana vermesi ile bu güzel okulda mandolinin büyülü dünyasına adım atmıştım. Recai Özdil hocam aynı zamanda tıp doktoru idi. İki kızı İnci ve Sıdıka Özdil de çok değerli Müzik insanları olarak ülkemizin gururu oldular. Türkiye'nin İlk Klasik Batı Müziği Kadın Orkestra Şefi İnci Özdil 1960 yılında Ankara'da doğdu. Ankara Devlet Konservatuvarı piyano kompozisyon ve orkestra şefliği bölümlerindeki eğitimlerinden sonra 1983 te orkestra şefliği uzmanlığı için devlet bursu ile İngiltere'ye gönderildi. Türkiye'ye döndükten sonra İstanbul Devlet Senfoni Orkestrasında şef yardımcılığı yaptı. 1997 de Antalya Devlet Senfoni Orkestrasını kurdu. 2009-2013 yılları arasında Bursa Bölge Devlet Senfoni orkestrası Şefi olarak görev yaptı ve emekli oldu.

Türkiye'nin İlk Klasik Batı Müziği Orkestra Şefi İnci ÖZDİL

Ülkemizin ilk kadın orkestra şefi oluşu ile bizi gururlandıran değerli İnci Özdil ile bilim sanat ve sporda bizi gururlandıran sayısız kadınlarımız iyi ki varlar. Cumhuriyetimizin 100.yılı onların ışığı ile çok daha parlak. Atamızın bizlere sağladığı haklarla Türk kadını gücünü her alanda tüm dünyada hissettirmeye devam edecektir. Borcumuz büyük, gayretimiz ondandır....

8 MART SERGİMİZ ÖĞRENCİ RESİMLERİ
8 MART SERGİMİZ ÖĞRENCİ RESİMLERİ

ÖĞRENCİ RESİMLERİ 1

ÖĞRENCİ RESİMLERİ 2

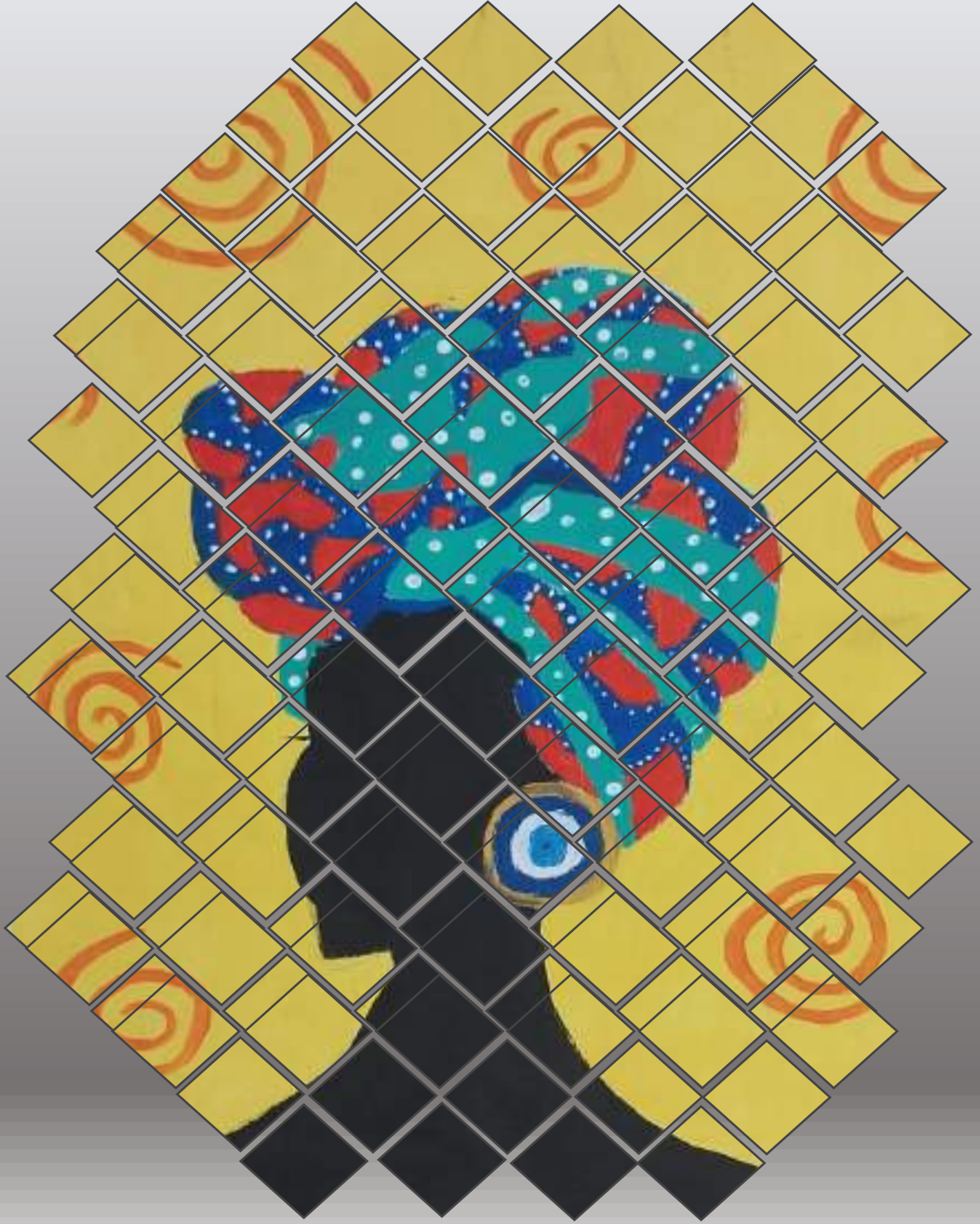
ÖĞRENCİ RESİMLERİ 3

ÖĞRENCİ RESİMLERİ 4

ÖĞRENCİ RESİMLERİ 5

ÖĞRENCİ RESİMLERİ 6

ÖĞRENCİ RESİMLERİ 7

ÖĞRENCİ RESİMLERİ 8

ÖĞRENCİ RESİMLERİ 9

ÖĞRENCİ RESİMLERİ 10

ÖĞRENCİ RESİMLERİ 11

ÖĞRENCİ RESİMLERİ 12

ÖĞRENCİ RESİMLERİ 13

Öğrenci Adı Soyadı 14

ÖĞRENCİ RESİMLERİ 15

ÖĞRENCİ RESİMLERİ 16

ÖĞRENCİ RESİMLERİ 17

ÖĞRENCİ RESİMLERİ 18

ÖĞRENCİ RESİMLERİ 19

ÖĞRENCİ RESİMLERİ 21

ÖĞRENCİ RESİMLERİ 22

Didem Işıklı'dan Bakış

Didem Işıklı İlk ve Ortaokulu Dergisi Özel Sayı

